

Folkhälsomyndigheten

Lagen om tobak och liknande produkter

Mikael Andersson, Åsa Lindbäck

Enheten för tobaksprevention

Skäl till ny tobaksreglering

- Modernisering av befintlig tobaksreglering och gemensam lagstiftning för tobak och liknande produkter
- Genomförande av nytt system för spårbarhet och säkerhetsmärkning av tobaksprodukter (koppling till EU-direktiv TPD)
- Genomförande av nationella tobaksbestämmelser för att regeringen vill se ett minskat tobaksbruk där rökningen ska vara starkt reducerad och inte utgöra ett dominerande folkhälsoproblem
  - Införande av rökfria miljöer utomhus
  - Tillståndsplikt krävs för att sälja tobak
  - Snusdosor får inte innehålla mindre än 20 portioner snus

Foto: Tobaksfakta

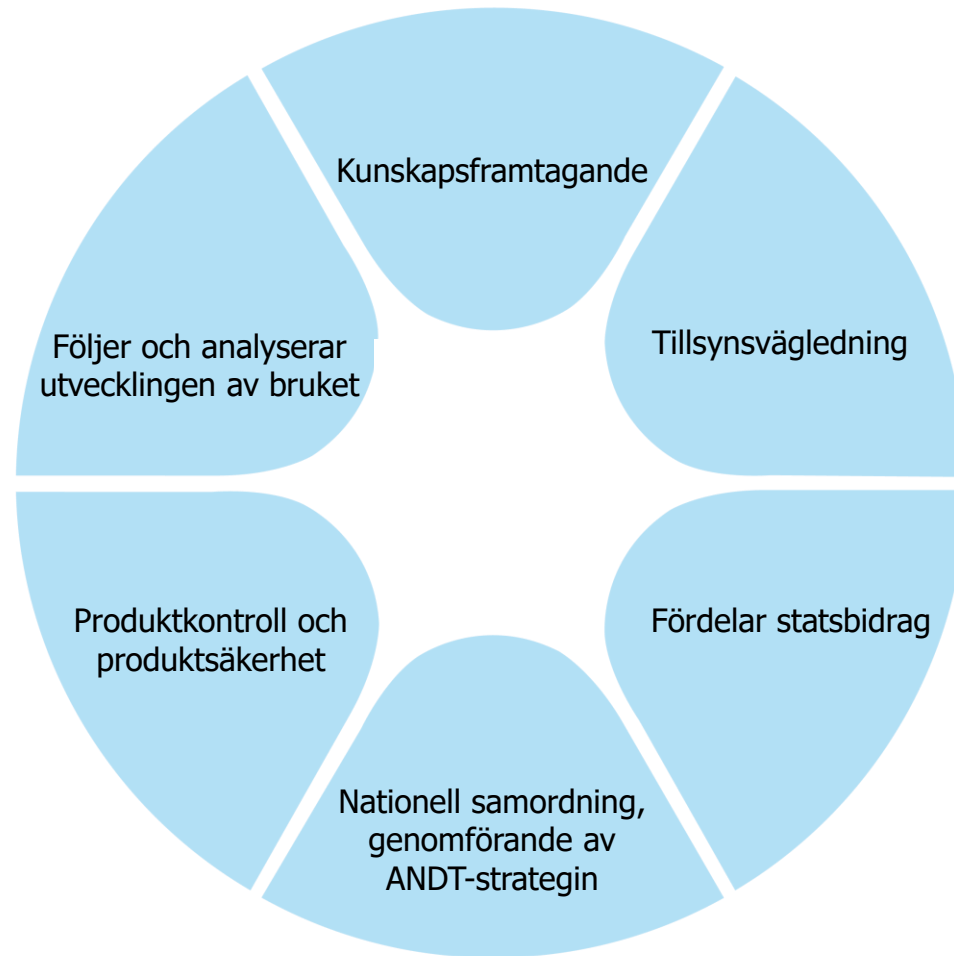
Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter

- Tillståndsplikt tobaksförsäljning
- Spårbarhet och säkerhetsmärkning av tobaksprodukter
- Förbud att röka vid entréer

Foto: Calle Bredberg Scandinav

Det här gör Folkhälsomyndigheten

Folkhälsomyndighetens tillsynsvägledning

- Föreskrifter
- Allmänna råd
- Vägledningsdokument
- Frågor och svar

Folkhälsomyndigheten

Tillstånd

Varför tillstånd?

- **Motverka illegal handel med tobaksvaror**

Vem ska utreda en ansökan samt meddela ett beslut?

- **Detaljhandel**

- ✓ Ansökan utreds och beslut meddelas av den kommun där försäljningsstället är beläget
- ✓ Om företaget saknar fysiskt försäljningsställe utreds ansökan och beslut meddelas av den kommun där företaget har sitt säte eller där företaget har fast driftsställe

- **Partihandel**

- ✓ Ansökan utreds och beslut meddelas av den kommun där det företag som vill bedriva sådan handel har sitt säte
- ✓ Om företaget saknar säte inom landet, av den kommun där företaget har ett fast driftställe

Vad ska kommunen utreda?

- Ekonomisk lämplighet
- Personlig lämplighet
- Vem som anses vara PBI
- Egenkontrollprogram

Personlig lämplighet

- Vad utreder kommunen och varför?

Ekonomisk lämplighet

- Vad utreder kommunen och varför?

Vem anses vara PBI?

- Stöd får hämtas i propositionen
- VD, styrelseledamot, bolagsdelägare, ägare med betydande inflytande, eventuell finansiär
- Enskild näringsverksamhet är det den enskilda som är PBI
- Butikschef, måste göras en samlad bedömning över dennes befogenheter
- En bedömning bör göras om den som prövas verkligen har inflytande, bedömning måste göras i varje enskilt ärende

Egenkontroll

- Varför egenkontroll?
- Vad har egenkontrollprogrammet för betydelse?
- Folkhälsomyndighetens föreskrifter och vägledning om egenkontrollprogram
  - [Föreskrifter](#)
  - [Vägledning](#)

Alkohollagen

- Förebild
- Kommunala handläggarnas erfarenheter

Kommunens uttag av avgifter

- Självkostnadsprincipen

Finns det ett nationellt register över de som har tillstånd?

- Folkhälsomyndigheten har ett register motsvarande det som finns för serveringstillstånd

Synpunkter från branschen

- Kommunerna verkar överambitiösa i sin bedömning av vandel
- Kommunerna gör en väldigt vid tolkning av begreppet person med betydande inflytande (PBI)
- Kommunerna kräver in samma dokument från sökanden trots att det är samma kommun, samma företag, samma PBI
- Är det okej med kommunerna att ett företag med flera försäljningsställe i samma kommun skickar in en ansökan?

- Kommunerna spretar i sina bedömningar, olika kommuner gör helt olika bedömningar när det till exempel gäller brottslighet, skulder till det allmänna
- Avgifter för ansökan och för tillsyn skiljer, hur kan detta komma sig?

Folkhälsomyndigheten

Rökfria miljöer

Rökfria miljöer

- Platser i kollektivtrafiken
- Uteserveringar
- Inhägnade idrottsanläggningar
- Lekplatser
- Entréer

Rökning

”Användning av produkter som ryker.”

Alltid

Inga avvikelser

Syftet med reglerna

- Begränsa de hälsorisker och olägenheter som är förbundna med bruk av tobak och liknande produkter.
- Minska exponeringen för rök från tobak och utsläpp från liknande produkter.
- ✓ öka tillgängligheten till allmänna platser (t.ex. uteserveringar) för personer som inte vill eller bör utsättas för tobaksrök på grund av allergi eller liknande
- ✓ avnormalisera rökning. Det antas bl.a. förhindra att unga personer lockas att pröva på att röka.

Skyltning m.m.

- Den som är ansvarig för att upprätthålla rökförbudet *ska genom skyltning tydligt informera om rökförbudet* och vid behov ingripa med information och tillsägelse. Om någon trots tillsägelse röker där rökning inte är tillåten, får denne avvisas.

Entréer

Foto Ulf Bergstrand

Uteserveringar

Foto Viktor Holm/Scandinav

Uteservering när det inte är säsong

Foto Mikael Svensson/Scandinav